

ного Лісостепу України значно зменшується ураженість рослин цукрових буряків коренеїдом. Внесення меліоранту у вигляді дефекату, з метою нейтралізації кислотності орного і підорного шару ґрунту, сприяє зниженню ступеня ураженості коренеїдом рослин цукрових буряків до 20,0 % і розвитку хвороби до 4,0%. Вказаний агроеліоративний захід дозволяє підвищити приріст урожайності гібридів цукрових буряків Ялтущківського ЧС-72 і Ворскла до 13,1;14,3 т/га, з цукристістю 14,8% і збором цукру 6,0; 6,3 т/га.

Бібліографія

1. Васильєв В.Г., Гончарук Г.С., Сінчук Г.А. Ефективність вапнування кислих ґрунтів / В.Г. Васильєв, Г.С. Гончарук, Г.А. Сінчук // Цукрові буряки.-К.-2005.-№6.-С.5.
2. Кисіль Н.В. Коренеїд цукрових буряків / Н.В. Кисіль// Цукрові буряки.- К.- 2006.-№2.-С.18-19.
3. Саблук В.Т., Земляний О.І., Суслик Л.О. Бурякова крихітка і коренеїд / В.Т. Саблук, О.І. Земляний, Л.О. Суслик // Цукрові буряки.- К.- 2004.-№4.- С.20-21.
4. Федоренко В.П., Калатур К.А. Вплив удобрення на ураженість сходів коренеїдом, нематодами на продуктивність цукрових буряків / В.П. Федоренко, К.А. Калатур // Цукрові буряки.-К.- 2004.-№5.-С.18-19.
5. Шендрик Р.Я., Запольська Н.М. Розвиток хвороб цукрових буряків у 2007 році та вірогідність їхньої появи у 2008 р./ Р.Я. Шендрик., Н.М. Запольська // Цукрові буряки.-К.-2008.-№1.-С.7-8.

Анотація

Наведено результати досліджень впливу хімічної меліорації кислих ґрунтів Правобережного Лісостепу України на розвиток коренеїду цукрових буряків. Встановлено, що внесення дефекату на кислому світло-сірому лісовому ґрунті сприяє зменшенню ступеня ураженості рослин цукрових буряків коренеїдом до 20% і розвитку хвороби до 4%. Застосування меліоранту як стерилізатора ґрунту дозволяє додатково отримати коренеплідів гібридів цукрових буряків Ялтущківського ЧС-72 і Ворскла 13,1; 14,3 т/га з цукристістю 14,8% і збором цукру 6,0; 6,5 т/га.

Анотация

Приведены результаты исследований влияния химической мелиорации кислых почв Правобережной Лесостепи Украины на развитие коренееда сахарной свеклы. Установлено, что внесение дефекаата на кислой светло-серой лесной почве содействует уменьшению степени пораженности растений сахарной свеклы коренеедом до 20% и развитие болезни до 4%. Использование мелиоранта как стерилизатора почвы содействует дополнительному получению коренеплодов гибридов сахарной свеклы Ялтущковского ЧС-72 и Ворскла 13,1; 14,3 т/га с сахаристостью 14,8% и сбором сахара 6,0;6,5 т/га.

Annotation

The results of research of influence of chemical reclamation of acid soils of right bank of forest-steppe of Ukraine are presented and their influence on development of sugar beet black leg. It is set that introducing deprecate on acidic light gray forest soil reduces the degree of disease of sugar beet plants with black leg to 20% and the development of illness to 4%. Application meliorant as soil sterilizer can additionally obtain hybrids of sugar beet Yaltushkiv MS-72 and Vorskla 13,1;14,3 t/ga with sugar content 14,8% and sugar collection 6,0;6,5 t/ga.

ЗОЇ ОЛЕКСІЇВНИ ПОЖАР - 100!

САБЛУК В.Т. -

завідувач відділу захисту цукрових буряків, доктор с.-г. н., професор

ШЕНДРИК Р.Я.-

Провідний науковий співробітник, кандидат біологічних наук (ІБКІЦБ)

25 грудня 2011 року виповнюється 100 років від дня народження видатному вченому – фітопатологу, доктору сільськогосподарських наук, професору, талановитому педагогу, громадському діячу, чуйній, прекрасній людині - Зої Олексіївни Пожар.

Народилася вона в м. Черкасах, в сім'ї службовця. Батьки нарекли її Зоєю, що в перекладі з грецької – життя. Ще з ранніх літ у юної Зої проявився інтерес до знань, що й визначило її подальшу долю. Після закінчення семирічної трудової школи вона продовжила навчання у торгово-промислової професійній школі, а у 1931 році поступила на навчання у Київський аграрно-інженерний інститут цукрової промисловості, після закінчення якого отримала спеціальність агронома – інженера.

У 24 роки Зоя Олексіївна поступила на роботу в Український, а згодом Все-союзний науково-дослідний інститут цукрових буряків, в якому пройшла трудовий шлях від лаборанта - до завідувачою відділом фітопатології. У 1947 році захистила кандидатську дисертацію, а в 1975 - докторську.

Під керівництвом З.О.Пожар та за її безпосередньої участі розроблена і впроваджена у виробництво комплексна система захисту цукрових буряків та інших культур сівозміни від хвороб у різних зонах бурякосіяння.

Вона є основоположником теоретичного обґрунтування і розробки технології централізованої обробки насіння цукрових буряків захисно-стимулюючими речовинами проти коренеїду, методів якісного і кількісного контролю проведення цього прийому.

Зоя Олексіївна Пожар внесла суттєвий вклад в розробку основ прогнозування розвитку хвороб, вивчення ролі агротехнічного методу в захисті цукрових буряків від патогенів, дослідження взаємозв'язків між рослиною, паразитом і зовнішнім середовищем, що обумовлює характер патологічного процесу, розробила ряд методик з обліку хвороб.

З.О.Пожар займалась дослідженням імунітету. Вона завжди сприяла тісному співробітництву з селекціонерами, завдяки плідним зусиллям яких на Веселоподільській, Білоцерківській, Уладово-Люлинецькій, Іванівській, Верхняцькій дослідно-селекційних станціях та Північно-Кавказькому філіалі ВНІЦ були створені сорти і матеріали з підвищеною

стійкістю до хвороб, зокрема, церкоспорозу та борошністої роси.

Зоя Олексіївна багато уваги й енергії віддавала вихованню наукових кадрів Інституту та його мережі, надаючи постійну допомогу й підтримку не тільки в проведенні досліджень, а й в особистому житті багатьох людей.

Більше 30 її учнів захистили кандидатські дисертації. Багато з них працювали поруч з нею впродовж тривалого часу: це - Тищенко Є.І. (1968), Брояковська К.М. (1971), Хельман Л.В. (1971), Пшеничук Р.Ф. (1972), Карапетян Т.М. (1982), Земляний О.І. (1982), Пленсак В.А. (1987), Рибак В.О., (1989), Педос В.А. (1990), Гелімбатовська Р.В. (1992), Шендрик Р.Я. (1993).

З.О.Пожар опублікувала більше 250 наукових праць, основними з яких є «Свекловодство» т.3, «Сахарная свекла», «Болезни техничеких культур» та багато інших, мала 5 авторських свідоцтв. Була палким пропагандистом наукових знань, активно співпрацювала з фітопатологами не тільки СРСР, а й Чехословацької республіки, Польської народної республіки, НДР, Англії, Югославії та інших країн світу. Понад п'ять років вона активно поєднувала обов'язки депутата Київської міської Ради з науковою роботою.

За успіхи в наукових дослідженнях Зоя Олексіївна була відзначена урядовими нагородами: орденом «Знак почета», медалями «За трудовое отличие» та «За трудовую доблесть».

Зоя Олексіївна Пожар була не тільки видатним вченим-фітопатологом, але й людиною з прекрасною душею і надзвичайно чутливою до проблем інших, і тому світла пам'ять про неї зберігається у серцях багатьох людей, хто знав її і хто мав щастя і честь працювати поряд з нею.